

hele Landet, saaledes som jeg oprindeligt havde foreslaaet det for Folketinget, men saaledes at de tildeles efter Partiernes Stilling i 3 store Omraader — de samme Valgomraader, som fandtes for Landstingets Vedkommende i den forrige Konseilspræsidents Lovforslag den 23. Oktober 1912 —, saaledes at disse Omraader, hvori Tillægsmandaterne tildeles, er Hovedstaden, Østifterne og Jylland. I § 17 angives, hvilke Tal der vil være til Raadighed for hvert enkelt Omraade. Det er blevet sagt, at Procenten af de Tillægsmandater, der er til Raadighed, er forskellig paa disse forskellige Omraader, og det er rigtigt, i Forhold til Enkeltmandskredsene er der flere Tillægsmandater til Raadighed i København end i Jylland og flere i Jylland end paa Øerne, men dette hænger sammen med, at Enkeltmandskredsene i København er færre, og Enkeltmandskredsene paa Øerne er noget flere, end de burde være i Forhold til de øvrige nævnte Omraader. Desuden er det heller ikke ganske rigtigt, naar nogle har ment, at den nøjagtig lige Procentandel af Tillægsmandaterne paa de forskellige Omraader vil repræsentere den højeste Retfærdighed. Det er ganske givet, at paa mere ensartede Omraader behøves flere Tillægsmandater til Tilvejebringelse af forholdsmæssig Retfærdighed end indenfor større og mere forskelligartede Omraader. Thi paa de større, mere forskelligartede Omraader vil Livets Udvikling medføre forskellige Kaar indenfor Omraadet for de forskellige Partier, som vi kender det fra det virkelige Liv, medens Udviklingen derimod paa mindre, mere ensartede Omraader vil forme sig temmelig udpræget og ensartet. Hvis Forholdstalsretfærdighed skal tilvejebringes paa denne Maade, maa nødvendigvis Tillægsmandaterne her være flere, men det samlede Antal Mandater, Kredsmandater og Tillægsmandater, som nu efter Lovforslaget skal tillægges Hovedstaden, Øerne og Jylland, er i nøje Overensstemmelse med det Lovforslag, som tidligere foreslog 129 Enkeltmandskredse, og som har foreligget for dette høje Ting.

Den Maade, hvorpaa Tillægsmandaterne tænkes udtagne, er skildret i det Afsnit, der bærer Titelen: „Tillægsmandaternes Fordeling“. Den har selvfølgelig været Genstand for et Valg, idet Tillægsmandaterne kan tænkes udtagne paa mange forskellige Maader. For Landstingets Vedkommende er en Art Tillægsrepræsentation tænkt tilvejebragt derigennem, at Partiernes i Forhold til deres Størrelse, naar de mø-

der paa Landstinget, udvælger nogle Landsstingmænd. For Folketingets Vedkommende foreslaas det, at Tillægsmandaternes Tildeling skal bestemmes udelukkende gennem Valgene i Enkeltmandskredsene, saaledes at det kun bliver de i Enkeltmandskredsene opstillede Kandidater, der kan træde ind i Folketinget, og at de kun kan træde ind i Folketinget i Kraft af den Tilslutning, de har fundet, da de stillede sig i Enkeltmandskredsene. Det er foreslaaet, at man ved Udtagelse af Tillægsmandater særlig skal undersøge, hvorledes Partiernes Stilling med Hensyn til Repræsentation har været paa visse Omraader i visse Egne af Landet. I Amterne, de Amter, hvor Valglykken ved Valget i Enkeltmandskredsene er gaaet Partiernes imod, saaledes at de ingen Repræsentation har faaet i Forhold til deres Vælgertal eller en for ringe, dér skulde Tillægsmandaterne først falde. Indenfor Amterne skulde Tillægsmandaterne tildeles de Kandidater, som indenfor Kredsen af det paagældende Partis Kandidater har faaet den største Tilslutning fra deres Partifæller. Det hele System gaar altsaa ud paa at bevare den nuværende Valgmaade ved Valg til Folketinget, Valg i Enkeltmandskredse, og i Stedet for det System, som foresloges i Fjor, det bundne Omvalg, at tilvejebringe en forholdsmæssig Udligning, saa vidt det indenfor den her givne Ramme er muligt. Nogle har ment, at det bundne Omvalg skulde virke i samme Retning, men det er ganske forkert. Det bundne Omvalg vil lige saa vel kunne virke til at tilspidse Situationen saaledes, at et Parti, der i Enkeltmandskredsene har haft Held med sig, har tilkæmpet sig et større Antal Mandater, end de forholdsmæssigt har Krav paa, ved Omvalget kan faa denne Repræsentation yderligere forøget. Omvalget har altsaa intet som helst med Tilvejebringelsen af en forholdsmæssig Repræsentation at gøre. I Stedet for disse Omvalg er sat dette System med Tillægsmandater, hvis Hensigt er indenfor den Grænse, som ligger i Antallet af Tillægsmandater, at tilvejebringe en forholdsmæssig Retfærdighed. Gennem Beregninger, som vil være det høje Ting bekendt, og som jeg skal henvide til — de findes i Folketingsudvalgets Betænkning —, viser det sig, at det Antal Tillægsmandater, som foreslaas stillet til Raadighed, efter al Sandsynlighed vil virke saaledes, at intet Parti efter denne Valgmaade vil være udsat for ikke at faa en forholdsmæssig rimelig Repræsentation set i Forhold til sit Vælgertal. Det mate-